

Behoud de onderdoorgang

Als het om hun stad gaat zijn Amsterdammers behoudzuchtige mensen. Wie plannen ontwikkelt die historische verworvenheden aantasten, kan steevast op een massief verzet rekenen. Wie herinnert zich niet de weerstand tegen de radicale verkeersplannen uit het begin van de jaren zestig (onder andere het plan-Jokinen), met als grootste pijnpunt een doorbraak door de Bakkersstraat bij het Rembrandtplein waardoor vele monumenten verloren zouden gaan. In die tijd was de onlangs overleden Geurt Brinkgreve dé pleitbezorger voor het behoud van het historische karakter van de stad. Er zijn in de loop der jaren heel wat ingrepen gepland die niet zijn doorgegaan. In de jaren vijftig wilde de toenmalige hoofdcommissaris Kaasjager een aantal grachten dempen. Dat riep bijna evenveel emotioneel verzet op als vandaag in de Jordaan als voorgesteld wordt voormalige grachten weer uit te graven.

Eén van de heftigste en breed gedragen acties voltrok zich aan het begin van de jaren zeventig toen werd aangekondigd dat Artis het financieel niet meer kon bolwerken en de poorten zou moeten sluiten. Heel Amsterdam stond op zijn achterste benen. Een actiecomité onder leiding van het toenmalige PvdA-kamerlid, Gerda Brautigam, bond de strijd aan tegen deze onzalige gedachte onder het motto "Artis moet blijven". Het resultaat is bekend.

Ik moest aan deze actie denken toen ik kennis nam van de discussie over de onderdoorgang onder het Rijksmuseum. Ook mijn haren gingen recht overeind staan toen ik las dat deze misschien wel voor altijd voor fietsers zal worden afgesloten. Wie bedenkt zoiets? Een beetje Amsterdammer weet dat een dergelijk plan voor dit fietsende volk niet bespreekbaar is. In de jaren zeventig bedacht een wethouder, die evident import was, dat er wel een tramlijn onder het Rijksmuseum kon worden aangelegd. Na de eerste reacties werd het plan schielijk weer ingetrokken. Sommige dingen doe je niet.

De onderdoorgang is voor het fietsverkeer in Amsterdam een hoofdader. Bijna dagelijks passeren hier 12.000 fietsers. Dat zijn er vijf miljoen op jaarbasis. En allemaal houden ze van die route. De sensatie van een onderdoorgang.

De gezelligheid van de straatmuzikanten (waar gaan die eigenlijk heen?). Het prachtige, weidse uitzicht, als je er weer uitrijdt. Natuurlijk, het is ook de kortste weg, maar mag dat alsjeblieft als je Amsterdammer bent en je het liefst fietsend door het stadse leven gaat?

Ed van Thijn

FOTO: HAN SINGELS